

USENGA WA MWANDUSO WA YOHANA Ulongozi

Usenga wa mwanduso wa Yohana kwa wanhu wose wandikigwa na Mtumigwa Yohana hagati ya mwaka 85-90 kwandusila viyelekigwe Yesu. Yohana hailagusa mwenyewo kuwa niyo yandike, mbali kolagusa kuwa kakala msindila wa ugima na uzilibuko wa Yesu muna 1:1-3. Mwandikaji wa 1 Yohana woilinga na mwandikaji wa chitabu cha Mbuli Inogile ya Yohana. Yohuwiligwa kuwa Yohana kandika Mbuli Inogile ya Yohana na senga nhatu, senga izo ni 1 Yohana na 2 Yohana na 3 Yohana, lusita viyakalile Efeso.

Yohana kandika usenga uno kwa wahuwila wose na lusita ulo bumbila da wahuwila wa Chilisito dikala muna yamagayo kulawa muna dibumbila da wafundiza wa uvwizi. Wahuwila kuwa Yesu kakala Mulungu mbali hakalile munhu viyakalile muiisi. Kwa ichimu chino Yohana kandika kusionhela viya viyauonile ugima wa Yesu na viya viyamdalise kwa makono yake muna 1:1-3. Lungilo da Yohana da kwandika usenga uno dikala kuditenda deng'ho jake difikizigwe muna 1:4 na kuwagoma wahuwila kutenda uhasanyi muna 2:1 na kawakaliza wahuwila kulawa muna iwafundiza wa uvwizi muna 2:26 na kuwaguma moyo wahuwila kuwa wakomboligwa muna 5:13.

Yeliumo

Yohana kokwandusa usenga wake na koweng'ha lungilo dimwe da kuwandikila muna 1:1-4.

Kaidi kofambula viya Mulungu viyeli bung'hulo na viya viwolondeka kukala fana Yesu viyakalile muna 1:5-3:10.

Maabaho kowakumbusa ndagilizi ya kuilonda wawo kwa wawo muna 3:11-5:12.

Kuuhelelo Yohana kogotola usenga wake muna 5:13-21.

Mbuli ya Ugima

¹ Chomwandikilani kusonhela Mbuli ya ugima yoyakalile uko kusongela mwanduso kulumbigwa kwa zisi zose. Cheye chimuhulika na chimuwona kwa meso yetu wenyewo, chimuwona na chimdalisa kwa makono yetu wenyewo. ² Ugima iyo viyalawilile cheye chimuwona na chomulavila ukalangama na kuwagong'ondelani mbuli ya ugima iyo wa siku zose yoyakalile kwa Tata na yoyalagusigwe kumwetu. ³ Chiwagong'ondelani yaja yochiyawone na kuyahulika, muladi na mweye muilumbe na cheye. Na kuilumba na Tata na Yesu Chilisito mwanage. ⁴ Chomwandikilani yano muladi ndeng'helelo yetu idahe kufikizigwa.

Mulungu ni bung'hulo

⁵ Na uno uwo usenga uchiuhulike kulawa kwa Yesu na kuwagong'ondelani. Mulungu ni bung'hulo, na kumwake yeye kwabule ziza jo-jose. ⁶ Chihalonga kuwa chiilumba nayo na kuno chokala muna diziza, cholonga uvwizi na hachikala kwa kusondelela ukweli. ⁷ Mbali fana

chokala muna dibung'hulo fana yeye viyeli muna dibung'hulo, choilumba cheye kwa cheye, na damu ya Yesu Chilisito yeli mwanage, yochisafya cheye uhasanyi wetu wose. ⁸ Chahalonga chabule uhasanyi, choivwizila wenyewo na ukweli wamwabule mgati yetu. ⁹ One chahamulongela Mulungu uhasanyi wetu, yeye kokwaminika na kanoga siku zose na kezachilekelela uhasanyi wetu na kuchisafya vinhu vose vichitenda viya havimnogeza Mulungu. ¹⁰ One chahalonga hachitendile uhasanyi, chomtenda yeye kuwa mvwizi na wala mbuli yake yamwabule mgati yetu.

2

Chilisito mgombezi wetu

¹ Wanangu walondwa, nomwandikilani mbuli zino muladi sekemutende uhasanyi, mbali one munhu yoyose yahatenda uhasanyi, chinayo yeye yoyochigombela kwa Tata, niiyo Yesu Chilisito yoyomnogeza Mulungu. ² Nayo iyo nhosa ilavigwe kwa ichimu cha kusegeza uhasanyi wetu, siyo kwa uhasanyi wetu muhala, mbali iviya uhasanyi wa wanhu wose.

³ One chahategeleza ndagilizi za Mulungu, chodaha kuvimanya kweli chimmanya. ⁴ Munhu yahalonga kuwa, "Nimmanya Mulungu," mbali hategeleza ndagilizi zake, munhu iyo ni mvwizi na kabule ukweli mgati yake. ⁵ Mbali munhu yoyose yotegeleza mbuli ya Mulungu, ulondo wa Mulungu utoga mgati yake, mbuli ino yochitenda chiwe na ukweli kuwa chamgati yake. ⁶ Munhu

yoyose yolonga kuwa kailumba na Mulungu, kolondeka kukala fana viyakalile Yesu.

Ndagilizi ya sambu

⁷ Wambwiya zangu, simwandikilani ndagilizi ya sambu, mbali ndagilizi ya umwaka yomukalile nayo kusongela mwanduso. Ndagilizi ya umwaka ni usenga uja womuhulike. ⁸ Iviya nomwandikilani ndagilizi ya sambu, ukweli wake wowoneka mgati mwa Chilisito na iviya wowoneka mgati yenu, kwaviya ziza dofosa na bung'hulo da kweli dibung'hula dimala.

⁹ Munhu yoyose yolonga kamuna dibung'hulo mbali komwihila ndugu yake, munhu iyo yang'hali muna diziza. ¹⁰ Munhu yoyomulonda ndugu yake kokala muna dibung'hulo na wala mgati yake mwabule chinhu cha kuwatenda wamwenga watende uhasanyi. ¹¹ Mbali munhu yoyose yomwihila ndugu yake kokala na kugenda muna diziza, na hakumanya kunhu kuyohita, kwaviya ziza dimtenda yatulike yameso.

¹² Nomwandikilani mweye wanangu, kwaviya uhasanyi wenu usegezigwa kwa ichimu cha zina da Yesu Chilisito. ¹³ Nomwandikilani mweye china tata, kwaviya mumanya Yesu Chilisito yeli baha kulawa mwanduso wa kulumbigwa kwa zisi zose. Nomwandikilani mweye wabwanga, kwaviya mumuhuma mwihiji.

¹⁴ Nomwandikilani mweye wana, kwaviya mumanya Tata. Nomwandikilani mweye china tata, kwaviya mumanya Yesu Chilisito yeli baha kulawa mwanduso wa kulumbigwa kwa zisi zose. Nomwandikilani mweye wabwanga,

kwaviya muna ludabwa, na mbuli ya Mulungu yokala mgati yenu, na mumuhuma mwihhi ija.

¹⁵ Sekemuilonde zisi zose hebu vinhu vili muna isi. One munhu yahailonda zisi zose, ulondo wa Tata wamwabule mgati yake. ¹⁶ Mana vinhu vose vili muna zisi zose, tamaa za zihileza lukuli na tamaa za meso na magoda yoyogaligwa kwa kuwa na vinhu vingi, vinhu ivo vose havilawa kwa Tata bule mbali volawa muna isi. ¹⁷ Isi yose na tamaa zake zihile zose vofosa, mbali munhu yotenda viyolonda Mulungu kokala siku zose.

Munhu yomulema Chilisito

¹⁸ Wanangu, uno ni lusita lwa uhelelo! Muhulika kuwa munhu yeli na udugi kwa Chilisito keza-kwiza, mbali hata sambhi wanhu wengi weli na udugi kwa Chilisito walawilila, ivo chovimanya kuwa uno ni lusita lwa uhelelo. ¹⁹ Wanhu wawo wolawa kumwetu mbali hawawile wa kumwetu, kwaviya one wawile wa kumwetu, wahakalile hamwe na cheye, mbali viwachilekile ilagusa kuwa hawawile wa kumwetu.

²⁰ Mbali mweye wose mumuhokela Muhe Yelile kulawa kwa Chilisito, ivo mweye moumanya ukweli. ²¹ Lelo nomwandikilani, siyo kwaviya hamumanyile ukweli, mbali kwaviya mumanya ukweli, na iviya muvimanya kuwa uvwizi wowose haulawa muna ukweli.

²² Mvwizi iyo yelihi? Munhu yobela kuwa Yesu ni Chilisito, munhu yalingile ivo ni munhu mdugi wa Chilisito Mulopozi. Kombela Tata na Mwanage. ²³ Kwaviya munhu yoyose yomulema Mwana iviya komulema Tata, na munhu yoyose yomtogola Mwana iviya komtogola Tata.

²⁴ Ivo usenga womuuhulike kulawa mwanduso ukale mgati yenu. One usenga uwo umuuhulike uhakala mgati yenu, na mweye iviya mwizakala mgati mwa Mwana hamwe na Tata. ²⁵ Na chino ni-icho Chilisito mwenyewo choyachilagane, ugima wa siku zose.

²⁶ Nimwandikilani mbuli zino kwa ichimu cha wanhu wogeza kumwagizani. ²⁷ Mbali muhokela Muhe Yelile kulawa kwa Chilisito, na Muhe ija yahakala mgati yenu, hamulonda munhu wa kuwafundiza, kwaviya Muhe wake komfundizani mbuli zose. Muhe ija kolonga ukweli wala halonga uvwizi. Basi fana viya Muhe viyomfundizani, kaleni kwa kuilumba na Chilisito.

²⁸ Lelo wanangu, gendeleleni kukala mgati yake, muladi vondagalawilile sekechidumbe na sekechimuwonele chinyala vodayeze. ²⁹ One muhavimanya kuwa Chilisito kotenda yoyomnogeza Mulungu, muvimanye kuwa chila munhu yotenda yoyomnogeza Mulungu kawa mwana wa Mulungu.

3

Wana wa Mulungu

¹ Loleni ni ulondo ulingile vilihi uyaching'hile Tata kuwa chitangigwe wana wa Mulungu na ivo vichili, kwa ichimu chino wanhu wa zisi zose hawachimanya, kwaviya hawammanyile Mulungu bule. ² Walondwa wangu, sambu cheye ni wana wa Mulungu, mbali hainakwikigwa hazelu viya vondaghiwe, mbali chovimanya kuwa lusita Chilisito vondagalawilile chizakuwa fana yeye, kwaviya chizamuwona fana yeye

viyeli. ³ Na chila munhu yeli na lolelo dino mgati mwa Chilisito koisafya yeye mwenyewo fana viya Chilisito viyasafyike.

⁴ Chila munhu yotenda uhasanyi kobena malagilizo ya Mulungu, kwaviya uhasanyi ni kubena malagilizo. ⁵ Na mweye muvimanya kuwa Chilisito kalawilila muladi yausegeze uhasanyi wetu. Na mgati yake mwabule uhasanyi. ⁶ Chila munhu yoilumba na Chilisito hagendelela kutenda uhasanyi bule, mbali yogendelela kutenda uhasanyi hamuwonile bule hebu hammanyile.

⁷ Lelo wanangu sekemutogole kwehuligwa na munhu yoyose. Munhu yoyose yoyomnogeza Mulungu, Mulungu iviya konogiligwa naye fana viya Chilisito viyomnogeza Mulungu. ⁸ Munhu yoyose yogendelela kutenda uhasanyi ni wa Mwihi, kwaviya Mwihi katenda uhasanyi kusongela mwanduso wa kulumbigwa kwa isi, mbali Mwana wa Mulungu keza mwiisi kwa ichimu cha kuzibananga sang'hano za Mwihi ija.

⁹ Chila munhu yawile mwana wa Mulungu hagendelela kutenda uhasanyi bule, kwaviya mbeyu ya Mulungu yokala mgati yake, hadaha kugendelela kutenda uhasanyi, kwaviya kawa mwana Mulungu. ¹⁰ Vino niivo vichivimanya, wana wa Mulungu viweli na wana wa Mwihi ija viweli. Wanhu wose hawatenda yoyomnogeza Mulungu hebu kuleka kuwalonda ndugu zawo siyo wana wa Mulungu.

Mwiilonde

11 Uno niuwo usenga womuuhulike kulawa baho mwanduso. Cholondeka chiionde. 12 Sekechiwe fana viya Kaini viyawile wa Mwihi ija kwa kumkoma chisede Habili mdodo wake mwenyewo. Habali Kaini kamkoma chisede Habili? Kwaviya kasang'hana yehile mbali ndugu yake kasang'hana yanogile. 13 Ndugu zangu one wanhu wa zisi zose wahamwihilani, sekemwazanywe. 14 Chovimanya kuwa chifosa mwiiifa na kwingila muna ugima, kwaviya chowalonda wahuwila wayetu, Munhu yoyose yelibule ulondo kokala muna iifa. 15 Chila munhu yomwihila muhuwilaa miyage ni mkomaji, na movimanya kuwa habule mkomaji yeli na ugima wa siku zose. 16 Cheye chiumanya ulondo kwa nzila ino, Yesu Chilisito kalava ugima wake kwa ichimu chetu. Na cheye iviya cholondeka kulava ugima wetu kwa ichimu cha wahuwila wayetu. 17 Lelo munhu yahawa na vinhu va zisi zose vino na yahamuwona ndugu yake kana uzidilwa na hamuwonela ubazi, kodahaze kulonga kana ulondo wa Mulungu muumoyo wake? 18 Wanangu, ulondo wetu sekeuwe wa mbuli na kulonga muhala, mbali cholondeka chiwe na ulondo wa kweli na wouwoneka kwa sang'hano.

Mizoyo yetu haizadumba haulongozi wa Mulungu

19 Kwa nzila ino chizavimanya kuwa cheye cha wakweli, na mizoyo yetu haizadumba haulongozi ha Mulungu, 20 ihawa mizoyo yetu yochilongela kuwa chibananga, chivimanya kuwa Mulungu ni

mkulu kufosa mizoyo yetu, na komanya vinhu vose. ²¹ Walondwa wangu, one mizoyo yetu hachilongeleza, cheye hachizadumba haulongozi ha Mulungu, ²² na chohokela kulawa kumwake chila chinhu chochipula, kwaviya chotegeleza malagilizo yake na kutenda yaja yomnogeza. ²³ Na ndagilizi yake iyo ino, chimuhuwile mwanage Yesu Chilisito, na chiilonde fana viyachilagilize. ²⁴ Wanhu waja wotegeleza malagilizo ya Mulungu wokala mgati mwa Mulungu na Mulungu kokala mgati yawo. Ivo kwa Muhe Yelile yochimuhokele kulawa kwa Mulungu, chovi-manyanya kuwa Mulungu kokala mgati yetu.

4

Muhe wa Kweli na Muhe wa Uvwizi

¹ Walondwa wangu, sekemumuhuwile chila munhu yoyolonga kolongozigwa na Muhe wa Mulungu, mbali mgezeni muladi muwone fana munhu iyo kolongozigwa na Muhe wa Mulungu, kwaviya walotezi wa uvwizi wengi wabaho mvunyo muna izisi zose. ² Ino iyo nzila ya kuvimanya fana munhu kolongozigwa na Muhe wa Mulungu. Chila munhu yolonga kuwa kweli Yesu Chilisito keza chiunhu kolongozigwa na Muhe wa Mulungu. ³ Munhu yoyose hamtogola Chilisito, kabule Muhe yolawa kwa Mulungu. Munhu iyo kana muhe wa mdugi kwa Chilisito. Na mweye muhulika mumala kuwa kokwiza, na sambu keza kamala muna zisi zose.

⁴ Mweye wana, mwa wanhu wa Mulungu na muwahuma walotezi wa uvwizi, kwaviya Muhe

yokala mgati yenu kana ludabwa ng'hani kufosa muhe yokala mgati ya wanhu wa zisi zose. ⁵ Walotezi wa uvwizi wolonga mbuli za zisi zino, na wanhu wa zisi zose wowategeleza kwaviya walowa muna izisi zose, ⁶ Cheye cha wanhu wa Mulungu, na munhu yoyose yommanya Mulungu kochitegeleza, munhu heli wa Mulungu hachitegeleza. Ivo kwa nzila ino chodaha kumanya mbasakanyo ya Muhe wa kweli na muhe wa uvwizi.

Mulungu ni ulondo

⁷ Walondwa wangu, chiilonde, kwaviya ulondo wolawa kwa Mulungu, na chila munhu yeli na ulondo kawa mwana wa Mulungu na kammanya Mulungu. ⁸ Munhu yoyose yelibule ulondo hammanyile Mulungu, kwaviya Mulungu ni ulondo. ⁹ Na Mulungu kalagusa ulondo wake kumwetu kwa kumtuma Mwanage nyachende muna isi, muladi chiwe na ugima kufosela yeye. ¹⁰ Uno uwo ulondo, siyo cheye chimulonda Mulungu, mbali yeye kachilonda cheye, kamtuma Mwanage yawe nhosa ya kulekelela uhasanyi wetu.

¹¹ Walondwa wangu, ihawa Mulungu kachilonda cheye fana vino, cholondeka na cheye chiilonde. ¹² Habule munhu yamuwonile Mulungu, mbali one chihailonda Mulungu koilumba na cheye na ulondo wake utoga mgati yetu.

¹³ Chovimanya kuwa chokala kwa kuilumba na Mulungu, na Mulungu kokala kailumba na cheye, kwaviya yeye kaching'ha Muhe wake. ¹⁴ Cheye

chiwona na kuwalavila ukalangama, Tata kamtuma Mwanage yawe Mulopozi wa wanhu wose wa zisi zose. ¹⁵ Munhu yoyose yolongu kuwa kweli Yesu ni Mwana wa Mulungu, Mulungu kokala kwa kuilumba na munhu iyo na yeye kokala koilumba na Mulungu. ¹⁶ Cheye iviya chovi-manyana na kuhuwila ulondo uyalinawo Mulungu kumwetu. Mulungu ni ulondo na wanhu wose wokala muna ulondo, waja wokala kwa kuilumba na Mulungu na Mulungu kokala kwa kuilumba nawo. ¹⁷ Kwa nzila ino, ulondo utoga mgati yetu muladi sekechidumbe muna dizuwa diya da nhaguso, kwaviya fana viyeli ivo vichili cheye muna izisi zose zino. ¹⁸ Ulondo wabule ludumbo, mbali ulondo utogile wosegeza ludumbo jose. Munhu yeli na ludumbo hatoga muna ulondo, ludumbo dokwiza kwaviya wanhu wodumba nhaguso.

¹⁹ Cheye china ulondo, kwaviya Mulungu kachilonda cheye teng'hu. ²⁰ One munhu yahalonga “Nomulonda Mulungu,” kuno komwihila ndugu yake, munhu iyo mvwizi. Kwaviya one yahamwihila ndugu yake yoyomuwona, hadaha kumulonda Mulungu ija hamuwona. ²¹ Na Chilisito kaching'ha ndagilizi ino, munhu ija yoyomulonda Mulungu kolondeka iviya yamulonde ndugu yake.

5

Kuhuma mbuli zihile za zisi zose

¹ Chila munhu yohuwila kuwa Yesu ni Chilisito Mulopozi, kawa mwana wa Mulungu, na chila munhu yomulonda Tata iviya komulonda mwanage. ² Vino ivo vichimanyile kuwa chowalonda

wana wa Mulungu kwa kumulonda Mulungu na kutegeleza ndagilizi zake. ³ Vochitegeleza ndagilizi zake cholagusa kuwa chumulonda Mulungu. Na ndagilizi zake zihuha kumwetu, ⁴ kwaviya chila mwana wa Mulungu kodaha kuzihuma mbuli zihile za zisi zose. Na chozihuma zisi zose kwa ichimu cha uhuwilo wetu. ⁵ Vino yelihi yodaha kuzihuma mbuli zihile za zisi zose? Munhu ija yohuwila kuwa Yesu ni Mwana wa Mulungu.

Ukalangama kusionhela Yesu Chilisito

⁶ Yesu Chilisito iyo yezile kwa mazi na damu. Hezile kwa mazi muhala, mbali keza kwa mazi na damu. Na Muhe Yelile kolonga kuwa mbuli ino ni kweli, kwaviya Muhe Yelile ni kweli. ⁷ Lelo Muhe niyo yoyolonga kwaviya Muhe niyo kweli. ⁸ Muhe Yelile na mazi na damu, wano wose watatu woitogolela. ⁹ Yahawa choutogola ukalangama wa wanhu, ukalangama wa Mulungu uzama ng'hani, na Mulungu kalava ukalangama vino kusionhela Mwanage. ¹⁰ Munhu yoyose yomuhuwila Mwana wa Mulungu kana ukalangama uwo muna umoyo wake. Mbali munhu yoyose hamuhuwila Mulungu, iyo komtenda Mulungu yawe mvwizi, kwaviya hahuwila ukalangama uja Mulungu uyamulavile Mwanage. ¹¹ Na ukalangama wenyewo uwo uno, Mulungu kaching'ha ugima wa siku zose, na ugima uwo wopatika kwa nzila ya Mwanage. ¹² Munhu yoyose yeli na Mwana wa Mulungu kana ugima uwo, munhu yoyose yelibule Mwana wa Mulungu kabule ugima uwo.

Ugima wa siku zose

¹³ Nomwandikilani mbuli zino mweye womudihuwila zina da Mwana wa Mulungu muladi muvimanye kuwa muna ugima wa siku zose.

¹⁴ Kwa nzila ino, cheye hachidumba haulongozi wa Mulungu, kwaviya chovimanya kuwa chahapula chochose kwa malondo yake, kezachihulika.

¹⁵ One chovimanya kuwa kochihulika chochose chochimpula, iviya chovimanya kuwa koching'ha vinhu vose vochimpulile.

¹⁶ Munhu yahamuwona ndugu yake kotenda uhasanyi uja woumgala kuna ifa, kolondeka yapulile kwa Mulungu, Mulungu kezamwing'ha ugima munhu iyo yapuliligwe kwa Mulungu. Mbuli ino yowasonhela wanhu waja wotenda uhasanyi haugala kuna ifa. Wabaho uhasanyi woumgala kuna ifa, silonga kuwa mupule kwa Mulungu kwa ichimu icho. ¹⁷ Chila sang'hano haimtunhiza Mulungu ni uhasanyi, mbali kuna uhasanyi haumgala munhu muna iifa.

¹⁸ Chovimanya kuwa weli wana wa Mulungu hawagendelela kutenda uhasanyi, kwaviya Mwana wa Mulungu komulolesa goya, wala mwihhi ija hadaha kuwatenda chochose!

¹⁹ Chovimanya kuwa cheye cha wana wa Mulungu, na zisi zose za wihi zolangulizigwa na Mwihi ija.

²⁰ Chovimanya kuwa Mwana wa Mulungu keza kamala, nayo kachitenda chimmanyeye Mulungu wa kweli. Cheye chokala kwa kuilumba na Mulungu wa kweli na choilumba na Mwanage Yesu Chilisito. Ino iyo Mulungu wa kweli na ugima wa siku zose.

²¹ Wanangu, muiteganye na milungu wa uvwizi.

Biblia Ching'hwele The New Testament in Kwere

copyright © 2014, 2019 The Word for the World and Pioneer Bible Translators

Language: Kwere

Translation by: Pioneer Bible Translators and The Word for the World

Contributor: Pioneer Bible Translators

For more information, visit pioneerbible.org or twftw.org

NT © 2014 Pioneer Bible Translators and The Word of the World; OT © 2019 Pioneer Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

45889645-bcee-5a46-b79c-9beb4b49c6a0